

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-161-08

Druk nr 1109

Warszawa, 2 października 2008 r.

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Finansów.

wz. Wiceprezes Rady Ministrów

(-) Waldemar Pawlak

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych

Art. 1. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 11, poz. 74, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 8 w ust. 6 w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) osobę prowadzącą niepubliczną szkołę, placówkę lub ich zespół, na podstawie przepisów o systemie oświaty.”;

- 2) w art. 9 po ust. 2a dodaje się ust. 2b w brzmieniu:

„2b. Osoba, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2, prowadząca jednocześnie pozarolniczą działalność, o której mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1, podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu tej działalności, jeżeli z tytułu wykonywania pracy nakładczej podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe jest niższa od obowiązującej tę osobę najniższej podstawy wymiaru składek dla osób prowadzących pozarolniczą działalność. Może ona dobrowolnie, na swój wniosek, być objęta ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi również z tytułu, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Świadczenia na warunkach i w wysokości określonych w ustawie przysługują:

- 1) ubezpieczonym – w przypadku spełnienia warunków do nabycia prawa do świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń emerytalnego i rentowych Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;
- 2) członkom rodziny pozostałym po ubezpieczonym albo po osobie uprawnionej do świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń emerytalnego i rentowych Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.”;

2) w art. 89:

a) ust. 3 – 5 otrzymują brzmienie:

„3. Zwiększenie o co najmniej 20 % realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1, jest przedmiotem corocznych negocjacji, w ramach Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych, przeprowadzanych w czerwcu, w roku poprzedzającym waloryzację.

4. Jeżeli Trójstronna Komisja do Spraw Społeczno-Gospodarczych w terminie 14 dni od dnia przedstawienia przez stronę rządową partnerom społecznym informacji o prognozowanych wielkościach makroekonomicznych, w tym o wielkości wskaźnika inflacji, stanowiących podstawę do opracowania projektu ustawy budżetowej na rok następny uzgod-

ni, w drodze uchwały, wysokość zwiększenia, o którym mowa w ust. 3, wysokość tego zwiększenia podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, w drodze komunikatu ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

5. Jeżeli nie nastąpi uzgodnienie stanowiska Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych w trybie określonym w ust. 3 i 4, Rada Ministrów określi w terminie 21 dni od dnia zakończenia negocjacji, w drodze rozporządzenia, wysokość zwiększenia, o którym mowa w ust. 3, biorąc pod uwagę informacje o prognozowanych wielkościach makroekonomicznych, w tym wielkość wskaźnika inflacji, stanowiących podstawę do opracowania projektu ustawy budżetowej na rok następny.”;

b) po ust. 5 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego ogłasza w drodze komunikatu, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, w terminie 3 dni roboczych od dnia ogłoszenia przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego komunikatu, o którym mowa w art. 94 ust. 1 pkt 1 i 2, wskaźnik waloryzacji, biorąc pod uwagę wskaźniki, o których mowa w ust. 1 i 2, jak również wysokość zwiększenia, o którym mowa w ust. 3.”.

Art. 3. 1. W terminie 14 dni od dnia wejścia w życie ustawy rozpoczną się negocjacje w ramach Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych dotyczące zwiększenia w roku 2009 o co najmniej 20 % realnego

wzrostu przeciętnego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 89 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 2.

2. Jeżeli Trójstronna Komisja do Spraw Społeczno-Gospodarczych w terminie 14 dni od dnia przedstawienia przez stronę rządową partnerom społecznym informacji o prognozowanych wielkościach makroekonomicznych, w tym o wielkości wskaźnika inflacji, stanowiących podstawę do opracowania projektu ustawy budżetowej na rok 2009 uzgodni, w drodze uchwały, wysokość zwiększenia, o którym mowa w ust. 1, wysokość tego zwiększenia podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, w drodze komunikatu ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

3. Jeżeli nie nastąpi uzgodnienie stanowiska Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych w trybie określonym w ust. 1 i 2, Rada Ministrów określi w terminie 7 dni od dnia zakończenia negocjacji w ramach Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych, w drodze rozporządzenia, wysokość zwiększenia, o którym mowa w ust. 1, biorąc pod uwagę informacje o prognozowanych wielkościach makroekonomicznych, w tym wielkość wskaźnika inflacji, stanowiących podstawę do opracowania projektu ustawy budżetowej na rok 2009.

4. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego ogłasza w drodze komunikatu, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, w terminie 3 dni roboczych od dnia ogłoszenia przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego komunikatu, o którym mowa w art. 94 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, o której mowa w art. 2, wskaźnik waloryzacji, biorąc pod uwagę wskaźniki, o których mowa w art. 89 ust. 1 i 2 ustawy, o której mowa w art. 2, jak również wysokość zwiększenia, o którym mowa w ust. 1.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1, który wchodzi w życie z pierwszym dniem miesiąca kalendarzowego następującego po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

-
- ¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 17, poz. 95, Nr 21, poz. 125, Nr 112, poz. 769, Nr 115, poz. 791, 792 i 793 i Nr 176, poz. 1243 oraz z 2008 r. Nr 63, poz. 394, Nr 67, poz. 411, Nr 141, poz. 888 i Nr 171, poz. 1056.
- ²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252, Nr 121, poz. 1264, Nr 144, poz. 1530, Nr 191, poz. 1954, Nr 210, poz. 2135 i Nr 236, poz. 2355, z 2005 r. Nr 167, poz. 1397 i Nr 169, poz. 1412 i 1421, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 208, poz. 1534, z 2007 r. Nr 17, poz. 95, Nr 82, poz. 558, Nr 191, poz. 1368 i 1369 i Nr 200, poz. 1445 oraz z 2008 r. Nr 67, poz. 411.

UZASADNIENIE

1. W zakresie zmiany ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych projekt zawiera propozycje regulacji, które mają na celu:

- przywrócenie podstawy prawnej dla objęcia ochroną ubezpieczeniową osób prowadzących niepubliczne szkoły lub placówki oświatowe,
- rozciągnięcie na osoby prowadzące działalność gospodarczą, zawierające umowy o pracę nakładczą, reguł ubezpieczeniowych ustalonych dla takich osób zawierających umowy zlecenia.

1) W art. 1 pkt 1 proponuje się wprowadzenie przepisu wskazującego, że osoby prowadzące niepubliczną szkołę, placówkę lub zespół, na podstawie przepisów o systemie oświaty uważa się w zakresie ubezpieczeń społecznych za osoby prowadzące pozarolniczą działalność.

Ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 173, poz. 1808, z późn. zm.), którą zmieniono brzmienie art. 83a ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.) wywołała zmiany w zakresie zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym, w związku z którymi osoby prowadzące niepubliczne szkoły, placówki lub ich zespoły, od dnia 21 sierpnia 2004 r., nie mogą być traktowane jako osoby prowadzące działalność gospodarczą na podstawie przepisów szczególnych, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Do tego czasu osoby te były uznawane za osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie, innych niż przepisy o działalności gospodarczej, przepisów szczególnych.

Należy jednak wyjaśnić, że celem zmiany brzmienia ustawy o systemie oświaty nie było wywołanie zmian w zakresie zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym przez tę grupę osób, w szczególności wyłączenie ich z zakresu osób objętych obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym.

Od 22 sierpnia 2004 r. do czasu wprowadzenia odpowiednich zmian do ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych osoby, o których mowa, pozostają w ubezpieczeniach społecznych na zasadach obowiązujących dla osób prowadzących pozarolniczą działalność, jeżeli nie wyrejestrowały się z ubezpieczeń po 21 sierpnia 2004 r. i nie zażądały zmiany zwrotu opłacanych składek. Niezbędne jest jednak przywrócenie podstawy prawnej dla tego ubezpieczenia.

- 2) W art. 1 pkt 2 projekt zakłada rozciągnięcie na osoby prowadzące działalność gospodarczą, zawierające umowy o pracę nakładczą, takich samych reguł ubezpieczeniowych, jak ustalone dla takich osób zawierających umowy zlecenia. Zmiana ta spowoduje ujednoczenie zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym przez osoby prowadzące działalność niezależnie od dodatkowo zawartej umowy. Przede wszystkim jednak przyczyni się do wyeliminowania zjawiska zawierania przez przedsiębiorców fikcyjnych umów o pracę nakładczą tylko w celu obejścia przepisów ubezpieczeniowych.

Dotychczas bowiem osoba prowadząca działalność gospodarczą, wykonująca jednocześnie umowę o pracę nakładczą, ma prawo wyboru z którego tytułu chce podlegać ubezpieczeniom społecznym obowiązkowo. Ma to miejsce także wówczas, gdy podstawa wymiaru składek z umowy o pracę nakładczą jest wielokrotnie niższa od podstawy wymiaru składek z działalności.

Umożliwia to powstawanie patologii w tym zakresie polegającej na zawieraniu przez przedsiębiorców umów o fikcyjną pracę nakładczą, przewidujących niewielkie lub wręcz znikome wynagrodzenie (stanowiące podstawę wymiaru składek), w celu opłacania jak najniższych składek, a nawet na specjalizowaniu się niektórych firm w oferowaniu za opłatą zawierania z przedsiębiorcami umów o fikcyjną pracę nakładczą.

2. W zakresie zmiany ustawy o emeryturach i rentach z FUS, projekt zawiera propozycje regulacji, które mają na celu:
 - umożliwienie emerytowanym żołnierzom i funkcjonariuszom służb mundurowych pobierającym emeryturę „mundurową”, zgłoszenie wniosku o przyznanie

emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie o emeryturach i rentach z FUS,

- umożliwienie członkom rodziny pozostałym po emerytowanych żołnierzach i funkcjonariuszach służb mundurowych, zgłoszenie wniosku o przyznanie świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń emerytalnego i rentowych Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,
- zmianę trybu negocjacji wysokości wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w części uzależnionej od realnego wzrostu płac.

1) zmiana w art. 2 pkt 1

W przypadku żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy służb mundurowych, którzy wstąpili do służby przed 2 stycznia 1999 r., przy ustalaniu emerytury zarówno „mundurowej” jak i emerytury z FUS, uwzględnia się okresy zawodowej służby oraz okresy składkowe i nieskładkowe wymienione w ustawie o emeryturach i rentach z FUS.

Przepisami ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 166, poz. 1609, z późn. zm.) wprowadzono z dniem 1 października 2003 r. zasadę, zgodnie z którą osobie, która ma ustalone prawo do emerytury „mundurowej” z uwzględnionymi okresami zarówno zawodowej służby, jak i okresami podlegania ubezpieczeniom społecznym (okresami składkowymi i nieskładkowymi) nie przysługuje prawo do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W związku z tym do tej grupy świadczeniobiorców nie stosuje się generalnej zasady polskiego systemu emerytalnego, zgodnie z którą (art. 95 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS) w razie zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń, wypłaca się jedno z tych świadczeń – wyższe lub wybrane przez zainteresowanego.

Proponowana zmiana oznacza, że osoba pobierająca emeryturę „mundurową”, jeżeli spełnia ogólne warunki do uzyskania emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, to znaczy posiada, w przypadku mężczyzny, co najmniej 25-letni okres składkowy i osiągnęła 65 lat, będzie mogła wystąpić o przyznanie emery-

tury z FUS. W razie przyznania tej emerytury, wypłata emerytury „mundurowej” zostanie wstrzymana. W ten sposób również do tej grupy świadczeniobiorców stosowana będzie ogólna zasada, zgodnie z którą w razie zbiegu uprawnień do dwóch świadczeń, zainteresowanemu przysługuje prawo wyboru świadczenia.

W przypadku umożliwienia emerytowanym żołnierzom i funkcjonariuszom służb mundurowych pobierającym emeryturę „mundurową”, zgłoszenie wniosku o przyznanie emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie o emeryturach i rentach z FUS, zasadne wydaje się również umożliwienie członkom rodziny pozostałym po emerytowanych żołnierzach i funkcjonariuszach służb mundurowych wystąpienie z wnioskiem o przyznanie świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń emerytalnego i rentowych FUS, a tym samym dokonanie wyboru, z którego systemu ma zostać wypłacone świadczenie – zaopatrzeniowego czy pracowniczego. Spowoduje to ujednoclenie systemowe w tym zakresie.

2) zmiana w art. 2 pkt 2 i art. 3

Obowiązujące przepisy zakładają, że negocjacje dotyczące zwiększenia wskaźnika waloryzacji emerytur i rent o co najmniej 20 % realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia odbywają się w ramach Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych, po ogłoszeniu przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego wskaźników określonych w art. 94 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Projektowana zmiana jest wynikiem uzgodnień na forum Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i ma na celu zmianę terminu negocjacji wysokości wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w części dotyczącej zwiększenia o co najmniej 20 % realnego wzrostu wynagrodzeń.

Uzgodnienia te odbyły się w dniu 15 maja 2008 r. W ich wyniku została podjęta uchwała nr 32 Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych z dnia 2 czerwca 2008 r. w sprawie trybu negocjacji wysokości wskaźnika waloryzacji emerytur i rent.

Trójstronna Komisja ustaliła, że strona rządowa przygotowuje projekt ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w której określony zostanie nowy termin uzgadniania wzrostu wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w części uzależnionej od realnego wzrostu płac.

Coroczne negocjacje rozpoczynać się będą w czerwcu, w roku poprzedzającym waloryzację, po przedstawieniu przez stronę rządową partnerom społecznym prognoz makroekonomicznych, w tym planowanego wzrostu inflacji.

W oparciu o prognozowany wskaźnik wzrostu wynagrodzeń w danym roku oraz wzrost wynagrodzeń w roku poprzednim strona rządowa będzie proponowała Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych wzrost wskaźnika waloryzacji emerytur i rent. Strony pracowników i pracodawców ustosunkują się do tej propozycji w terminie dwóch tygodni. W przypadku gdy strony nie dojdą do porozumienia, to strona rządowa tak jak obecnie podejmie decyzję, uwzględniając swoją propozycję.

Ustalone w drodze negocjacji zwiększenie o co najmniej 20 % realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia ogłaszałyby minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, w drodze komunikatu. W przypadku braku konsensusu, wysokość tego zwiększenia ogłaszałyby, w drodze rozporządzenia, Rada Ministrów.

Wskaźnik waloryzacji ogłaszałyby, w drodze komunikatu, minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w terminie 3 dni roboczych od dnia ogłoszenia przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego komunikatu, o którym mowa w art. 94 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W związku z tym, że prace legislacyjne nad projektowaną ustawą rozpoczęły się w czerwcu 2008 r., w 2008 r. zmieni się termin negocjacji zwiększenia w roku 2009 wskaźnika waloryzacji o co najmniej 20 % realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia. W 2008 r. negocjacje rozpoczną się w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie ustawy, a przed uchwaleniem budżetu państwa na 2009 rok.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1, który wchodzi w życie z pierwszym dniem miesiąca kalendarzowego następującego po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

Termin wejścia w życie art. 1 wynika z zasad rozliczeniowych w ubezpieczeniach społecznych. Podstawowym okresem rozliczeniowym w ubezpieczeniach jest miesiąc, również w określonych dniach miesiąca dokonywane są rozliczenia i opłaty składek za miesiąc ubiegły, nie powinno się zatem zmieniać zasad rozliczeń w trakcie okresu rozliczeniowego lecz najlepiej z pierwszym dniem miesiąca, tak aby jednakowe zasady rozliczeń obowiązywały w całym okresie rozliczeniowym.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie zawiera norm technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje ustawa

Proponowana zmiana dotyczy ubezpieczonych, płatników składek i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

2. Konsultacje społeczne

Projekt ustawy został poddany wymaganym konsultacjom z partnerami społecznymi.

Uwagę do projektu zgłosiła Krajowa Izba Gospodarcza. W opinii KIG za kontrowersyjną należy uznać propozycję, zgodnie z którą na osoby prowadzące działalność gospodarczą zawierające umowy o pracę nakładczą rozciągnięte zostałyby reguły ubezpieczeniowe analogiczne do tych ustalonych dla takich osób zawierających umowy zlecenie.

Zdaniem KIG umowa o pracę nakładczą jest formą specyficzną, o charakterze podobnym do umowy o pracę, stąd należy pozostawić ubezpieczonym możliwość wyboru tytułu, z którego chcą podlegać ubezpieczeniu. KIG podkreśla, że z uwagi na obowiązujący system emerytur kapitałowych, wysokość składek opłacanych przez ubezpieczonych ma w przyszłości wpływ na wysokość ich świadczeń emerytalnych, stąd biorąc to pod uwagę powinni dokonać samodzielnie wyboru wysokości podstawy wymiaru składek.

Uwaga KIG nie została uwzględniona.

Ideą systemu ubezpieczeń nie jest samodzielne wybieranie podstawy wymiaru składek, od której chce się opłacać składki, ale opłacanie ich osiąganego przychodu, ponieważ co do zasady ubezpieczenia społeczne mają kompensować ubezpieczonym dochody z pracy utracone z powodu starości lub niepełnosprawności. Aby było to możliwe, poziom podstawy wymiaru składek powinien być adekwatny w stosunku do przychodów z pracy osiągniętych w okresie aktywności zawodowej. Jeśli chodzi o osoby prowadzące działalność, brak jest obiektywnej metody określania comiesięcznej podstawy (faktycznego przychodu z działalności), dlatego też

w ustawie wskazano minimalną podstawę dla tych osób. Wydaje się niewiarygodne, że w przypadku niektórych osób prowadzących działalność gospodarczą wykonujących jednocześnie umowę o pracę nakładczą dochód jest tak mały, że postanawiają one opłacać składki zaledwie od kilkudziesięciu złotych, a co za tym idzie decydują się na tak niskie świadczenia w przyszłości.

Jeżeli weźmiemy pod uwagę zdanie KIG, że umowa o pracę nakładczą ma charakter podobny do umowy o pracę, to należy zauważyć, że ze stosunku pracy zawsze opłaca się składki bez względu na to, czy jest to jeden tytuł, czy jest zbieg z innymi tytułami. Pracownicy nie dokonują samodzielnie wyboru wysokości podstawy, składki na ubezpieczenia społeczne za te osoby opłacane są od osiąganego przez nie przychodu.

Pozostałe organizacje społeczne, tj. Forum Związków Zawodowych, Konfederacja Pracodawców Polskich, Związek Rzemiosła Polskiego, Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych, Business Centre Club – nie przesłały opinii, co zostało uznane za brak uwag.

Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność” (w decyzji Prezydium KK nr 158/08) oraz Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych w swoim wystąpieniu – nie zgłosiły uwag do projektu.

Zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej nie odnotowało żadnych wystąpień dotyczących projektowanej ustawy, kierowanych w oparciu o przepisy wymienionej ustawy.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych

Przywrócenie podstawy prawnej do ubezpieczenia społecznego dla osób prowadzących niepubliczne szkoły, placówki lub ich zespoły nie spowoduje wzrostu wydatków z FUS i z budżetu państwa.

Szacunki finansowe wprowadzenia przepisu o obowiązkowym podleganiu ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą z tytułu tej działalności, jeśli osoby te wykonują jednocześnie

pracę nakładczą, a podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu wykonywania pracy nakładczej jest niższa od obowiązującej tę osobę najniższej podstawy wymiaru składek dla osób prowadzących pozarolniczą działalność.

Założenia:

1. Szacunków dokonano w warunkach 2008 r.
2. Szacunków dokonano przy następujących założeniach makroekonomicznych otrzymanych z Ministerstwa Finansów w czerwcu 2008 r. (prognozy wielkości makroekonomicznych przygotowanych w ramach prac nad „Założeniami projektu budżetu państwa na rok 2009”):
 - wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2008 r. – 104,1 %
 - wskaźnik realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w 2008 r. – 106,1 %.
3. W 2008 r. dla I i II kwartału uwzględniono przeciętne miesięczne wynagrodzenie w tym kwartale z danych GUS. Dla pozostałych kwartałów 2008 r. przyjęto proporcję przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w danym kwartale do przeciętnego wynagrodzenia w 2008 r. taką samą jak zaobserwowana w 2007 r.
4. W szacunkach wykorzystano dane (za XII 2007 r. oraz za I i II 2008 r.) o liczbie i sumie podstaw wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób, które zgłoszone były do ubezpieczeń społecznych z kodem 02 00 i równocześnie zgłoszone były do ubezpieczenia zdrowotnego z kodem 05 10, 05 12 lub z kodem 05 70, 05 72 (ale nie były równocześnie zgłoszone do ubezpieczeń społecznych z jakimkolwiek z tych czterech ostatnich kodów). Przy czym brano pod uwagę wyłącznie te osoby, których podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu pracy nakładczej była niższa od obowiązującej tę osobę najniższej podstawy wymiaru składek dla osób prowadzących pozarolniczą działalność.
5. Przyjęto, że w każdym miesiącu od III do XII 2008 r. liczba oraz średnia podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (według obecnych przepisów) osób, o których mowa w pkt 4, równa będzie odpowiednio: średniej liczbie, średniej podstawie wymiaru składek dla tych osób w okresie

XII 2007 r. – II 2008 r.

6. Ściągalność składek na ubezpieczenia społeczne przyjęto na poziomie 98,3 %.
7. Przyjęto, że po wprowadzeniu proponowanej zmiany osoby, których zmiana ta dotyczy, podlegać będą ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności, a nie będą podlegać ubezpieczeniom społecznym z tytułu wykonywania pracy nakładczej.

Przy powyższych założeniach oszacowano, że proponowana zmiana spowodowałaby wzrost wpływów składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe należnych za 12 miesięcy 2008 r. o 84,8 mln zł.

Objęcie osób, o których mowa w pkt 4 założeń, obowiązkowymi ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności spowodowałoby, że osoby te podlegałyby obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu.

Przy powyższych założeniach oszacowano, że spowodowałoby to wzrost wpływów składek na ubezpieczenie wypadkowe należnych za 12 miesięcy 2008 r. o 6,6 mln zł.

Wprowadzenie przepisu o obowiązkowym podleganiu ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą z tytułu tej działalności, jeśli osoby te wykonują jednocześnie pracę nakładczą, a podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu wykonywania pracy nakładczej jest niższa od obowiązującej tę osobę najniższej podstawy wymiaru składek dla osób prowadzących pozarolniczą działalność dotyczyłoby szacunkowo około 18 tys. osób.

Skutek finansowy umożliwienia emerytowanym żołnierzom i funkcjonariuszom służb mundurowych pobierającym emeryturę „mundurową”, przyznania emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie o emeryturach i rentach z FUS będzie znikomy lub praktycznie żaden.

Wynika to stąd, że emerytowi „mundurowemu” zgodnie z przepisami nie wliczalnoby do okresu wymaganego do emerytury z FUS okresu służby mundurowej, co oznaczałoby konieczność przepracowania poza służbą mundurową co najmniej 25 lat w ramach ubezpieczenia pracowniczego. W konsekwencji łączny staż pracy

takiego emeryta musiałby wynieść co najmniej 40 lat łącznie, a jedynie część ubezpieczeniowa stanowiłaby podstawę naliczenia emerytury z FUS. W praktyce oznacza to, że liczba takich osób będzie znikoma (o ile w ogóle wystąpi), a prawdopodobieństwo, że naliczona emerytura z FUS będzie wyższa od emerytury mundurowej, jest również znikome.

Analogicznie do powyższego – skutek finansowy umożliwienia członkom rodziny pozostałym po emerytowanych żołnierzach i funkcjonariuszach służb mundurowych (którzy mieli przyznaną emeryturę z FUS) zgłoszenia wniosku o przyznanie świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń emerytalnego i rentowych Funduszu Ubezpieczeń Społecznych będzie znikomy lub praktycznie żaden.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość oraz sytuację i rozwój regionalny

Projektowane rozwiązania nie będą miały wpływu na: rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość. Nie wpłyną też na sytuację i rozwój regionalny.

Zmiana zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym osób prowadzących pozarolniczą działalność, wykonujących równocześnie pracę na podstawie umowy o pracę nakładczą, zrówna warunki funkcjonowania podmiotów gospodarczych; przedsiębiorcy będą obowiązani do opłacania jednakowej składki na ubezpieczenia społeczne z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej, niezależnie od tego czy dodatkowo, obok tej działalności wykonują umowę o pracę nakładczą.

Projektowane rozwiązanie spowoduje również wyeliminowanie umów o fikcyjną pracę nakładczą.

3)

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU
Mikołaj Dowgielewicz

Min.MD/213/08/DP/as

Warszawa, dnia 24 września 2008 r.

Pan
Maciej Berek
Sekretarz Rady Ministrów

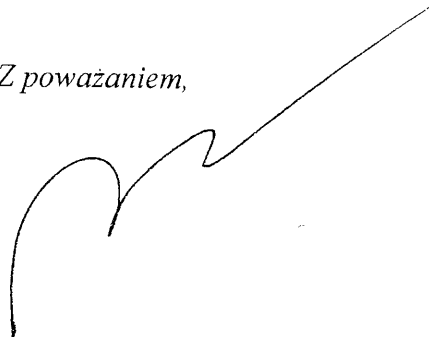
Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wyrażona na podstawie art. 9 pkt 3 w związku z art. 2 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2a ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494, z późn. zm.) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej Mikołaja Dowgielewicza

Szanowny Panie Ministrze,

W związku z przedłożonym projektem ustawy (pismo nr RM-10-161-08) pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

Projektowana regulacja nie jest objęta zakresem prawa Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:
Pani Jolanta Fedak
Minister Pracy i Polityki Społecznej

GABINET
SEKRETARZA RADY MINISTRÓW

.....dn. 2008-09-25

UCHWAŁA nr 53/VI/III/2008

**Rady Nadzorczej
Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
z dnia 23 lipca 2008 roku**

p. M. Słuzca

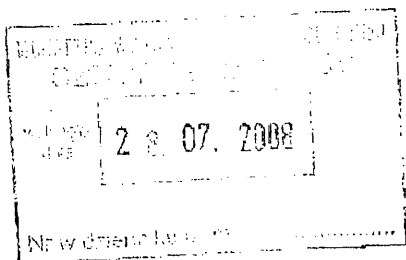
w sprawie zaopiniowania projektu aktu prawnego

DUS/0210/13/MS/8

Działając na podstawie art. 75 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2007 r. nr 11, poz. 74 ze zm.) Rada Nadzorcza pozytywnie opiniuje przedłożony przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

**PRZEWODNICZĄCY RADY NADZORCZEJ
ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH**

J. Miller
Jerzy Miller

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 9 października 2008 r.

Cena 1,02 zł + 22% VAT

